

ationale. Baade Veksler og Skibe berøre hver paa sin Vis den internationale Transport, og det er derfor ikke saa underligt, at de skandinaviske Lande kunne enes om fælles Lovgivningsregler, derom, idet jeg tror, at man egentlig kunde enes med Alverdens Lande om fælles Regler paa det Punkt. Naar man derimod kommer til et Spørgsmaal som dette om Køb, bevæger man sig paa en ganske anden Grund, der kommer Forholdet i de enkelte Lande og de gamle nationale Regler og Livsanskuelser til Orde, og det er derfor et Tegn paa virkeligt Retsfællesskab mellem de nordiske Riger, at det har været muligt paa et Omraade som dette at skabe fælles Regler, uden at man paa nogen Maade i væsentlig Grad har opofret den allerede bestaaende Ret. Det er jo en given Sag, at naar man vil kalfatre alting om, saa kan man faa fælles Retsregler med hvem som helst, men det overraskende er her — og det aabner en glædelig Udsigt til fortsat fælles Lovarbejde mellem Danmark, Sverige og Norge — at man paa det nationale Retsgrundlag har kunnet naa til ensartede Regler uden store Ofre i Henseende til en Forandring af den gældende Ret. Jeg kan ikke undlade at berøre, at det skriver sig fra, at vi ogsaa i Virkeligheden i de nordiske Riger have et fælles nationalt Grundlag. De tre nordiske Lande ere snart sagt de eneste i Europa, hvor den romerske Ret ikke har faaet et saa grundigt Indpas, at den har ødelagt de gamle nationale Synspunkter. I de Lande, hvor Romerretten er trængt igennem, vil det neppe være muligt at lovgive paa en saadan Maade, der maatte stilles ganske andre Fordringer.

Der er ogsaa en anden Henseende, hvori jeg vil pege paa det heldige skandinaviske Samarbejde, det er nemlig i Henseende til Formen. Dette i reel Henseende ganske udmærkede Arbejde synes mig ogsaa at fremtræde som et i formel Henseende udmærket Arbejde. Det har et vist gammeldags Tilsnit med sine korte, knappe og tydelige Retsregler og fremtræder i denne Henseende som en Tilbagevenden til Christian V's Danske Lov. Ærede Medlemmer, som have haft Lejlighed til at gøre lidt nøjere Bekendtskab med den Lovbog, som Christian V gav i 1683, og som have sammenlignet den med nyere Love, ville have bemærket, hvorledes man den Gang i faa rammende Ord kunde udtrykke det, som man nu skriver Side op og Side ned om, uden at man i Virkeligheden kommer til tydeligere Bestemmelser, thi

det er en given Sag, at jo vidtløftigere Lovene ere, og jo flere specielle Punkter der tages med, desto utydeligere blive de. Medens vi, som jeg antydede, ikke her hjemme have kunnet holde det udmærkede Lovsprog, som Christian V's Lov med Føje er berømt for overalt i Verden, have navnlig de svenske Love lige fra Rigsloven af 1734, der i alt væsentligt har samme Lovsprog som Christian V's Lov, udmærket sig ved en Fyndighed, Korthed og Knappehed i Udtrykket, som er i høj Grad beundringsværdig. Der er ved dette Samarbejde ogsaa vundet det i formel Henseende, at da kommitterede fra de tre Lande arbejdede sammen, fik i Henseende til Formen Svenskerne Overtaget, og det var en Fordel. Man maa i det hele taget i høj Grad rose Lovsproget i dette Forslag.

Skønt jeg har studeret det nogenlunde grundigt, er der ikke ret mange Punkter, til hvilke jeg har noget at sige. Jeg har kun fundet faa Ting, der kunde have været tydeligere udtrykt, eller som have efterladt betydeligere Tvivl om Meningen. Naturligvis styrkes Studiet af Loven, naar man tillige holder sig til Motiverne, hvor man paa mange Punkter faar Forklaring, som gør det lettere at forstaa Teksten. Jeg skal dog ikke forlade dette Punkt uden at belægge mine Ord med et Par Eksempler ved at henpege paa nogle enkelte Paragraffer, hvor jeg har fundet nogen Utydelighed, og jeg nævner i saa Henseende §§ 19 og 20. I disse Paragraffer tales der om Udbytte og Renter af Aktier og Renter af skriftlige Fordringer, og der gives en Regel om, at naar man har købt en saadan Aktie eller Fordring, omfatter Købet det Udbytte, som ikke var forfaldent paa den Tid, Købet sluttedes, og hvorledes det gaar med Hensyn til det Udbytte, som falder senere. Der staar saa i § 19: „Køb af Aktie omfatter det Udbytte, som ikke var forfaldent paa den Tid, da Købet sluttedes.“ Det ses nu af Motiverne, at Meningen dog er, at naar man køber Aktier paa Levering, faar man ikke de Renter, som falde i Tiden, fra Købet afsluttedes, til Leveringen. Det er en ringe Unøjagtighed, og den gør vel ikke saa meget; navnlig da det staar i Motiverne, vil man let komme ud derover. I § 20 staar der paa samme Maade: „Køb af rentebærende skriftlig Fordring omfatter de ved Købet eller, hvis senere Levering skal finde Sted, de ved Leveringstiden paa-løbne, men endnu ikke forfaldne Renter.“ Herunder falder ikke det Tilfælde, at man f. Eks. i Dag køber en Panteobligation,